

Ilfalehti.-09.03.2023

Kreetta Karvala

Ukrainalaispoliitikko IL:lle: ”Sodan jatkuessa riski laajemmalle ydinonnettomuudelle kasvaa”

Український політик Ilfalehti: «У міру того, як триває війна, зростає ризик ширшої ядерної аварії»

Перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Григорій Немиря стурбований ситуацією на Запорізькій атомній електростанції, яку 9 березня відключили від енергомережі внаслідок масованих ракетних ударів росії. І це вже шосте відключення електроенергії в Запоріжжі. За словами посадовця, поки триває війна, існує й ризик більш масштабної ядерної аварії попри те, що МАГАТЕ намагалось встановити захисну зону навколо АЕС, але поки безуспішно. За словами Г. Немирі, Європа повинна допомогти Україні виграти війну.

<https://www.iltalehti.fi/politiikka/a/5e013cc8-9108-4b24-8a57-6e982beb4926>

Ukrainan parlamentin ulkoasiainvaliokunnan varapuheenjohtaja Hryhoriy Nemyrian on huolissaan Zaporizžjan ydinvoimalan tilanteesta.

Eteläisessä Ukrainassa sijaitseva Zaporizžjan ydinvoimala irtosi torstaiaamuna sähköverkosta Venäjän massiivisten ohjusiskujen seurauksena.

– Olemme huolissamme Zaporizžjan ydinvoimalasta, se sijaitsee 20 kilometriä kotikaupungistani, kertoo ukrainalainen kansanedustaja ja parlamentin ulkoasiainvaliokunnan varapuheenjohtaja Hryhoriy Nemyria Iltalehdelle.

– Niin kauan kuin sota jatkuu, on olemassa riski myös laajemmalle leviävälle ydinonnettomuudelle, Nemyria sanoo. Zaporizžjan ydinvoimala saatiin myöhemmin torstaina palautettua takaisin sähköverkkoon, mutta kyse oli jo kuudennesta sähkökatkosta Zaporizžjassa. Kansainvälinen atomienergiajärjestö IAEA on yrittänyt saada aikaan suoja-alueen ydinvoimalan ympärille, mutta toistaiseksi tuloksetta.

– Meidän pitäisi saada 30–50 kilometrin suoja-alue Zaporizžjan ympärille, jotta mitään vahinkoja ei pääsisi tapahtumaan, Nemyria sanoo. Euroopan suurin ydinvoimala on tällä hetkellä Venäjän miehittäessä ja sinne on Nemyrian mukaan lähetetty venäläisen Rosatomin työntekijöitä johtamaan ydinvoimalaa, vaikka kyse on ukrainalaisesta ydinvoimalasta.

– Ukrainan pitäisi saada ydinvoimala takaisin haltuunsa ja IAEA:n valvontaan, Nemyria painottaa. Iltalehti tapasi Hryhoriy Nemyrian Helsingissä, jossa hän osallistuu Euroopan kansanpuolueen (EPP) puoluevaltuuston kaksipäiväiseen kokoukseen. Ukrainan parlamentin ulkoasiainvaliokunnan varapuheenjohtajan mukaan Euroopan on autettava Ukraina voittamaan sota.

– Se mitä Ukraina kaipaa nyt on aseita, mutta ei mitä tahansa aseita, vaan uudenaikaisia aseita, joilla pystytään tuhoamaan venäläisten hyökkäystä nykyistä tehokkaammin.

– Tarvitsemme taistelupanssarivaunuja ja pitkän kantaman ohjuksia, jotta me voimme minimoida uhrit, Nemyria sanoo. Esimerkiksi torstain ohjusiskuissa Venäjä käytti myös hypersoonisia Kinžal-ohjuksia, joita vastaan Ukrainalla ei ole puolustusta. Kyseessä oli suurin Venäjän tekemä ohjushyökkäys sitten helmikuun puolenvälin.

– Tämä päivä osoitti Ukrainan kyvyttömyyden torjua Venäjän ohjuksia, koska ne ovat hypersoonisia, joita Ukraina ei pysty nykyisellä aseistuksellaan torjumaan, ja siksi tarvitsemme riittävän kyvykkään ilmapuolustuksen ja ilmatorjuntaohjuksia, Nemyria sanoo. Ukrainalaiskansanedustaja on kiitollinen Ukrainan saamasta tuesta ja solidaarisuudesta, mutta hän muistuttaa, että sodan ensimmäisenä vuotena aseita tuli liian hitaasti, liian myöhään ja liian vähän.

– Tästä on hyvä nyt oppia se, että auttakaa enemmän ja nopeammin, koska se on tie yhteiseen voittoon.

– Putin on ainoa, joka hyötyy pitkittyneestä sodasta. Mitä pikemmin tämä tuhoamissota päättyy, sen parempi kaikille.

Nemyrian mukaan aseapua on viime kuukausina tullut aiempaa enemmän, mutta se ei ole vielä riittävä. Sen jälkeen kun Ukraina on voittanut Venäjän, myös rauhannehtojen on Nemyrian mukaan oltava oikeudenmukaiset: Ukrainan alueellinen koskemattomuus on turvattava sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen mukaisesti eli Itä-Ukraina ja Krimin niemimaa mukaan lukien. Lisäksi Venäjää on rangaistava kansainvälisen oikeuden rikkomisesta.

– Ukrainan voiton on osoitettava jokaiselle, että et voi rikkoa kansainvälistä lakia ilman, että siitä koituu seurauksia, Nemyria sanoo. Kansanedustaja uskoo, että tämä vuosi on käännteentekevä sodan kannalta, etenkin jos länsimaiden tuki Ukrainalle pysyy vahvana ja kasvaa. Ukrainalaiskansanedustaja muistuttaa suomalaisia kahden maan erilaisista kohtaloista eli siitä, että molemmat maat ovat olleet harmaalla alueella tai Venäjän puskurivaltioita, mutta tänään maiden kohtalot ovat kovin erilaiset

– Ukraina kärsii sodasta, kun taas Suomi on liittymässä Natoon, Nemyria päättää.